

SVEA HOVRÄTT
Avdelning 05
Rotel 0501

PROTOKOLL
2018-03-02
Föredragning i
Stockholm

Aktbilaga 5
Mål nr Ö 1902-18

RÄTTEN

Hovrättsråden [redacted] och [redacted] referent och protokollförare,
samt tf. hovrättsassessorn [redacted]

FÖREDRAGANDE

Hovrättsfiskalen [redacted]

PARTER

Klagande

[redacted] AB, 556 [redacted]

Ombud: [redacted]

Motpart

Länsstyrelsen i Stockholms län, 202100-2247
Box 22067
104 22 Stockholm

SAKEN

Kvarstad

ÖVERKLAGAT AVGÖRANDE

Stockholms tingsrätts beslut 2018-02-26 i mål nr T 2136-18

[redacted] AB ([redacted]) har, som det får uppfattas, yrkat att tingsrättens beslut om kvarstad ska upphävas.

Länsstyrelsen har motsatt sig ändring av tingsrättens beslut.

Efter föredragning fattar hovrätten följande

Dok.Id 1402554

Postadress	Besöksadress	Telefon	Telefax	Expeditionstid
Box 2290 103 17 Stockholm	Birger Jarls Torg 10	08-561 670 00 08-561 672 90 E-post: svea.avd5@dom.se www.svca.se	08-561 672 99	måndag – fredag 09:00–16:30

BESLUT (att meddelas 2018-03-05)

Hovrätten upphäver tingsrättens kvarstadsbeslut.

Skälen för beslutet

Enligt 3 kap. 40 § första stycket sjölagen (1994:1009) upphör sjöpanträtt i fartyg när ett år har förflutit från det att fordringen uppkom, om inte före utgången av denna tid kvarstad eller utmätning, som sedermera åtföljs av exekutiv försäljning av fartyget, blivit säkerställd. Preskriptionstiden får inte förlängas eller avbrytas, men ska inte löpa medan det finns laga hinder mot att fartyget beläggs med kvarstad eller utmäts för borgenärens fordran.

Frågan i hovrätten är främst från vilken tidpunkt preskriptionstiden i ovan angiven bestämmelse ska räknas när staten betalat ut garantibelopp enligt lönegarantilagen (1992:497). Det finns ingen för alla fall gällande princip för när en fordran ska anses ha uppkommit. Frågan blir i många fall beroende av ändamålet med den aktuella regeln (se NJA 2009 s. 291).

Den korta preskriptionstiden för sjöpanträtt motiveras av kreditförhållandena inom sjöfartsnäringen, närmast hänsynen till fartygets kreditsäkerhetsvärde (se prop. 1987/88:77 s. 4). För att preskriptionsregeln ska ges en ändamålsenlig tillämpning för arbetstagare vars lönefordringar är förenade med sjöpanträtt, bör tiden räknas från när de kunnat begära betalning av sin fordran från arbetsgivaren. Hovrätten gör därför bedömningen att fordran på lön som är förenad med sjöpanträtt enligt 3 kap. 36 § första stycket 1 sjölagen, vid tillämpning av preskriptionsfristen i 3 kap. 40 § första stycket samma lag, ska anses ha uppkommit när denna förföll till betalning.

Staten har genom att betala ut garantibelopp till arbetstagarna enligt 28 § lönegarantilagen inträtt i arbetstagarnas rätt mot konkursgäldenären. Enligt 3 kap. 48 § sjölagen gäller att sjöpanträtt består även om fordringen överlåts eller tas i anspråk genom utmätning eller på annat sätt övergår till någon annan. Det förhållandet att sjöpanträtten består talar för att preskriptionstiden i 3 kap. 40 § första stycket sjölagen ska räknas från samma tidpunkt oavsett om sjöpanträtten tillkommer arbetstagaren

eller staten till följd av en utbetalning enligt lönegarantilagen. Detta är också förenligt med de ändamålsskäl som redovisats ovan. Att preskriptionstiden för statens sjöpanträtt vid utbetald lönegaranti räknas på detta sätt stämmer också väl med vad som allmänt gäller för preskription av regressfordran. (Se Gösta Walin m.fl., Borgen och tredjemanspant, Zeteo 2013 s. 287 f. samt Stefan Lindskog, Preskription, om civilrättsliga förpliktelsers upphörande efter viss tid, Zeteo 2017 s. 413 och 418 f.) Mot bakgrund av det som nu har anförts anser hovrätten att preskriptionstiden för statens nu aktuella fordran ska räknas från den tidpunkt när arbetstagarna hade kunnat begära betalning från arbetsgivaren för sin fordran på lön.

Det framgår av det beslut enligt 16 § lönegarantilagen som Länsstyrelsen gett in i målet att de utbetalda garantibeloppen delvis avser lönefordringar som måste ha förfallit till betalning mer än ett år före tingsrättens beslut. Länsstyrelsen har därmed inte visat sannolika skäl för en fordran om 2 609 563 kr som är förenad med sjöpanträtt i [redacted]. Tingsrättens beslut om kvarstad ska därför upphävas.

HUR MAN ÖVERKLAGAR, se bilaga A

Överklagande senast 2018-04-03

[redacted]
Protokollet uppvisat/

STOCKHOLMS TINGSRÄTT

PROTOKOLL

2018-02-26

Handläggning i
Stockholm

Aktbilaga 14

Mål nr

T 2136-18

Handläggning i parternas utevaro

RÄTTEN

Rådmannen [REDACTED], även protokollförare

PARTER**Kärande**

Länsstyrelsen i Stockholms Län, 202100-2247

Box 22067

104 22 Stockholm

Svarande

[REDACTED] s AB, 550

Ombud:

SAKEN

Fordran pga lönegaranti/sjöpant; nu fråga om kvarstad

Förevarande mål äger samband med mål nr T 7909-17 och T 12049-17, i vilket Stockholms tingsrätt beslutat om kvarstad på fartyget [REDACTED]

avseende säkerhet för de lönefordringar som kärandena i de målen har gentemot

[REDACTED] AB (F)

[REDACTED] s AB [REDACTED] ällt säkerhet för fordringar har tingsrätten i delar upphävt beslut om kvarstad.

Länsstyrelsen i Stockholms Län (Länsstyrelsen) har nu yrkat att tingsrätten ska

förplikta [REDACTED] it ur fartyget [REDACTED] i utge ersättning om 2 609 563 kr jämte

Dok.Id 1834129

Postadress
Box 8307
104 20 Stockholm

Besöksadress
Scheelegatan 7

Telefon
08-561 654 10

E-post:
stockholms.tingsratt.avdelning4@dom.se
www.stockholmstingsratt.se

Telefax
08-561 650 04

Expeditionstid
måndag – fredag
08:00–16:00

ränta avseende regressfordran för utbetald lönegaranti. Vidare har Länsstyrelsen yrkat att tingsrätten ska förordna om kvarstad på _____ för fordringen.

Som grund för yrkandet har Länsstyrelsen i korthet anfört att lönefordringen avser arbete ombord på båten _____ och att den därför är förenad med sjöpanträtt i fartyget.

_____ yr yttrat sig och bl.a. invänt att Länsstyrelsen förlorat rätten att göra sjöpanträtt gällande eftersom fordran uppkom då anställningsantalen ingicks, dvs. för konkursutbrottet eller i vart fall senast då konkursförvaltaren beslutade om utbetalning enligt 16 § lönegarantilagen, dvs. den 21 februari 2017.

Efter genomgång av handlingarna meddelar tingsrätten följande

BESLUT

Skäl

Länsstyrelsen har visat sannolika skäl för att Länsstyrelsen har en regressfordran avseende utbetald lönegaranti för obetald lön gentemot _____ uppgående till yrkat belopp.

Vidare föreligger sannolika skäl för att F _____ är haft hand om fartygets drift på sätt som avses i 3 kap. 36 § tredje stycket sjölagen och således för att fordringen är förenad med sjöpanträtt i _____. För en fordran som är förenad med sjöpanträtt i ett fartyg får domstol besluta om kvarstad på fartyget även om det inte finns risk för att motparten undandrar sig att betala skulden (3 kap. 40 § 3 st. sjölagen).

När en fordran ska anses uppkommen beror dels på omständigheterna i det aktuella fallet, dels på vad som utgör en ändamålsenlig tillämpning av den bestämmelse som är i fråga. Enligt 3 kap 40 § sjölagen upphör sjöpanträtt i fartyg när ett år har förflutit från det att fordringen uppkom, om inte före utgången av denna tid kvarstad eller

utmätning, som sedermera åtföljs av exekutiv försäljning av fartyget, blivit säkerställd. Preskriptionstiden får inte förlängas eller avbrytas men ska inte löpa medan det finns laga hinder mot att fartyget beläggs med kvarstad eller utmäts för borgenärens fordran.

Regressrätten, som det här är fråga om, utlöses av och kan göras gällande i och med att en betalning sker till borgenären och vilar således på flera rättsfakta. Det är först vid tidpunkten för infriandet av huvudfordringen som det sista för fordran nödvändiga rättsfaktumet inträffat. I preskriptionshänseende skulle det medföra orimliga följder om en fordran, på sätt _____ resonerat, i princip skulle kunna vara preskriberad innan den ens uppkommit. Enligt tingsrätten bör därför i preskriptionshänseende tidpunkten för sjöpanträttens upphörande styras av när det sista nödvändiga rättsfaktumet inträffat, vilket utgör en rimlig rättstillämpning i föreliggande fall. Fordran har alltså i nu aktuellt hänseende enligt tingsrätten uppkommit vid utbetalningstillfällena, där det första tillfället var den 27 februari 2017 och därefter löpande fram till slutredovisningen den 2 november 2017. Sjöpanträtten har därmed inte upphört.

Slut

Tingsrätten förordnar om kvarstad på fartyget _____ till säkerhet för fodringen om 2 609 563 kr jämte ränta som Länsstyrelsen har gentemot _____ i anledning utbetald lönegaranti motsvarande en lönefordran som omfattas av sjöpanträtt.

HUR MAN ÖVERKLAGAR, se bilaga 1 (DV 434)

Beslutet får överklagas särskilt till Svea hovrätt. Överklagandet ska ha kommit in till tingsrätten senast inom tre veckor från delgivning av beslutet.

